

Број: 07-1070/20- 2,
Датум: 12. јун 2020. године
Београд

ЦРТА
Раша Недељков, програмски директор
Београд
rasa.nedeljkov@crt.rs

Поштовани,

у вези са вашим питањима о политичком оглашавању оглашивача који није „политички субјект“ нити „политички субјект који је подносилац проглашене изборне листе“, обавештавамо Вас да је чл. 47 ст. 1 т. 5 Закона о електронским медијима („Сл. гласник РС“, бр. 83/14 и 6/16- др. закон) одређено:

„Пружалац медијске услуге, у односу на свој програмски садржај, у складу са својом програмском концепцијом, дужан је да:

5) поштује забрану политичког оглашавања ван предизборне кампање, а у току предизборне кампање да регистрованим политичким странкама, коалицијама и кандидатима обезбеди заступљеност без дискриминације“.

Даље, Законом о оглашавању, у чл. 2 ст. т. 1, оглашавање је дефинисано као:

„представљање у било ком облику у вези са пословањем односно професионалном или пословном делатношћу, ради подстицања продаје робе и услуга, продаје непокретности, као и преноса права и обавеза“,

а чл. 3 ст. 2 т. 3 Закона о оглашавању да:

Одредбе овог закона примењују се и на активности које немају својство оглашавања у смислу члана 2. став 1. тачка 1) овог закона, као што су:

3) изборне кампање и друге промотивне активности политичких организација, које се врше у складу са прописима који уређују изборе, као и прописима који уређују електронске медије;

На основу наведеног произилази да ван предизборне кампање нико нема право на политичко оглашавање, као ни на оглашавање које има било какав политички контекст.

На другој страни, током предизборне кампање право на политичко оглашавање имају само изборне листе проглашене од стране Републичке изборне комисије (РИК), а ту су, према Закону о електронским медијима, наведене регистроване политичке странке,

коалиције и кандидати (чл. 47.1.5), а, према Закону о оглашавању, политичке организације (чл. 3.2.3).

Изван и током предизборне кампање могу да се оглашавају (у смислу јавног обавештавања) надлежни државни органи (РИК, на пример), а ова врста оглашавања регулисана је чл. 3 ст. 2 т. 2 и чл. 36 ст. 1 т. 5 и ст. 4 Закона о оглашавању.

У вези са трећим питањем, Законом о оглашавању у чл. 32 регулисана је препознатљивост оглашавања:

„ТВ оглашавање и ТВ продаја морају бити лако препознатљиви и јасно и уочљиво звуком, сликом или просторно одвојени од осталих програмских садржаја.“

Предизборне огласне поруке као и друге огласне поруке морају, дакле, бити одвојене од осталог програма најавном и одјавном шпицом.

Препоруком комерцијалним пружаоцима медијске услуге о обезбеђивању заступљености без дискриминације у току предизборне кампање регистрованих политичких странака, коалиција и кандидата коју је Савет донео 2.03.2020. године у чл. 2. препоручује се комерцијалним ПМУ да:

„предизборни програм јасно одвоје од остатка програма звуком и сликом (најавна и одјавна шпица), јасно га означе текстуалним обавештењем (нпр. предизборни програм, председнички избори, политички маркетинг, изборни маркетинг, политичке рекламе и сл.) током целог његовог трајања, не емитују предизборни програм у току и најмање десет минута пре или након емитовања дечије емисије, односно емисије намењене малолетницима“.

У вези са четвртим питањем, реченица: „једини начин да не гласаш за Вучића је да не гласаш“ из огласне поруке у супротности је са чл. 8 Закона о оглашавању:

„Забрањено је да огласна порука, непосредно или посредно, подстиче дискриминацију по било ком основу, а посебно по основу уверења, националне, етничке, верске, родне или расне припадности, политичког, сексуалног или другог опредељења, друштвеног порекла, имовинског стања, културе, језика, старости, или психичког или физичког инвалидитета“.

У поменутој реченици посредно се дискриминише нечије политичко уверење, што је у супротности са наведеним чланом Закона.

Исто тако, у наведеној реченици користи се лично добро што је у супротности са чл. 15 ст. 1) Закона о оглашавању:

„Ако огласна порука садржи лично добро на основу којег се може утврдити или препознати идентитет лица, огласна порука се не може објавити без претходног пристанка лица на које се лично добро односи.“.

ЗАМЕНИК ПРЕДСЕДНИКА САВЕТА

